

Memòria social de les Càritas Diocesanes amb seu a Catalunya 2014

Necessitat d'un pacte

Les Càritas diocesanes coordinen molts aspectes del seu treball en el sí de Càritas Catalunya. L'atenció a les persones necessitades i els programes d'ajut a les persones amb diverses necessitats es realitzen en les Càritas diocesanes i parroquials. Tanmateix hi ha problemes i situacions que demanen una coordinació i aquesta és la tasca que realitza Càritas Catalunya i que presentem en aquesta Memòria Social de l'any 2014.

La pobresa -a conseqüència de la crisi econòmica amb conseqüències greus que encara perduren per a moltíssimes persones i famílies- és més profunda, més extensiva, més intensiva i més autòctona. Per això els programes de benestar social per part de les administracions públiques cal que s'intensifiquin per ajudar a moltíssimes persones necessitades.

Poc després de l'inici de la crisi econòmica, vaig dient que el nombre tant elevat de persones sense feina és un problema gravíssim, una autèntica qüestió d'Estat. I això demanava una resposta adient, concretament un pacte d'Estat, un pacte dels partits polítics, de les patronals i dels sindicats per tractar de cercar una solució al problema de l'atur i les retallades, amb el pacte s'haurien acordat degudament si eren necessàries.

L'Església com a mare és solidària de totes les persones i especialment de les necessitades. El Papa Francesc ens ha dit que "la necessitat de resoldre les causes estructurals de la pobresa no pot esperar". I afegeix: "Mentre no es resolguin radicalment els problemes dels pobres, renunciant a l'autonomia absoluta dels mercats i de l'especulació financera i atacant les causes estructurals de la desigualtat, no es resoldran els problemes del món i en definitiva cap problema" (*Evangelii Gaudium*, 202).

+ Lluís Martínez Sistach

Cardenal de Barcelona

Responsable Episcopal de Càritas Catalunya

Presentació

El tríptic que teniu a les mans respon a l'objectiu de mostrar, sintèticament, l'acció social desenvolupada per les deu Càritas de les Diòcesis amb seu a Catalunya, amb una clara voluntat de retre comptes públicament, amb total transparència, d'allò que significa el nostre compromís amb els "últims" de la nostra societat.

Càritas, com a praxis de la Paraula de Déu, actua al llarg de tot l'any amb projectes i programes socials des d'una opció preferencial pels pobres, amb l'objectiu d'acollir, d'acompanyar, d'assessorar, de facilitar formació *ad hoc* que permetin superar les mancances que afecten a les persones més necessitades de la nostra societat.

Aquestes dades, corresponents a l'any 2014, són la suma de les que es varen presentar en cadascuna de les Memòries que les Càritas Diocesanes de Barcelona, de Girona, de Lleida, de Sant Feliu, de Solsona, de Tarragona, de Terrassa, de Tortosa, d'Urgell i de Vic, i feren públiques al mes de juny del 2015, amb motiu del Dia de la Caritat (*Corpus Christi*).

Durant l'any 2014, aquestes son les dades principals de l'acció social de les Càritas Diocesanes a tot Catalunya:

- S'han beneficiat **571.211 persones**
- Hem desenvolupat **9 programes en 1.488 llocs d'atenció** a les persones
- El total de la despesa anual destinada a aquests programes ha sigut de **40.845.242€**

El conjunt d'accions desenvolupades, s'estructuren en torn a Programes socials (acollida i acompanyament, cobertura necessitats bàsiques, gent gran, sense llar i habitatge, família i infància, salut, educació i formació, inserció sociolaboral i economia social, assessoria jurídica) dissenyats per atendre la diversitat de realitats humanes que se'ns apro-

pen diàriament. Aquests Programes esdevenen el marc que permet organitzar, estratègicament, tot un seguit de Projectes destinats a respondre a les situacions més particulars i diferenciades, en funció de l'entorn, de les circumstàncies i dels objectius més específics, d'acord amb les característiques i particularitats de les persones a qui van destinats.

Són prou coneguts els estralls que la crisi econòmica i laboral han fet i encara segueixen fent sobre els col·lectius més vulnerables: les famílies amb pocs recursos amb infants a càrrec, la gent gran... Fets que es poden constatar en les quantitats destinades a cobrir necessitats bàsiques, a serveis d'acollida i d'acompanyament, ajuts a la família, protecció i assessorament en temes d'habitatge, etc. És important significar els recursos i les activitats esmerçades en formació, educació i inserció laboral, com a mostra de la nostra ferma convicció de que la dignitat de les persones passa perquè puguin exercir la seva autonomia a partir dels recursos obtinguts amb el seu treball.

Les xifres econòmiques que han estat destinades al conjunt de totes les accions, les persones ateses, el nombre de llocs i punts des dels que s'actua, permeten mostrar una radiografia clara d'aquesta acció, en xarxa, al servei de les persones més afeblides de casa nostra. Per aquesta raó es mostren on s'han invertit els recursos.

Això ha estat possible gràcies als 20.287 col·laboradors, socis i donants (particulars i empreses). Ho fem amb un equip humà format per 12.013 persones (11.564 voluntaris i 449 treballadors contractats), que ho fan possible amb el seu treball lligat al conjunt d'activitats que converteixen el compromís evangèlic amb acció fraterna.

Carme Borbonès

Presidenta de Càritas Catalunya

Àmbits d'actuació: programes i projectes de la memòria social

1. Programa d'Acollida i acompanyament

1.1. Centres d'acollida i acompanyament

Es fa una primera acollida individual i, s'acompanya les persones per tal que millorin la seva situació.

1.2. Espais de suport grupal

Espais per fomentar la relació entre persones que es troben soles o amb poca xarxa social. S'hi promou el coneixement, l'ajuda mútua i el suport.

2. Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques

2.1. Servei d'Ajudes Econòmiques (SAE)

Facilita ajuts temporals a les famílies perquè puguin fer front a les despeses d'alimentació, lloguer, habitatge, transport, beques de menjador escolar, etc. Es realitzen amb un seguiment social professional.

2.2. Ajuts en espècie

Lliurament en espècie d'aliments, roba, productes d'higiene per cobrir necessitats bàsiques. Formen part de la xarxa de les Càritas parroquials i arxiprestals. Actualment alguns s'estan agrupant en

Centres de Distribució d'Aliments (DISA, OCDA...) per oferir a les famílies una alimentació més completa i variada.

3. Programa de Gent gran

3.1. Voluntariat a domicilis i residències

Visiten setmanalment les persones grans que no tenen suport social. Fan companyia, animació a residències, passegen, etc.

3.2. Espais de relació i suport grupal, vacances i activitats de lleure

Amb el suport de voluntariat s'organitzen activitats de lleure, sortides culturals i excursions i a l'estiu, uns dies de vacances fora del seu entorn habitual perquè les persones grans sense recursos puguin fer nous amics, compartir vivències i trencar amb la quotidianitat.

3.3. Servei d'atenció domiciliària

Servei que es realitza a domicili, donant suport a les activitats de la vida diària com higiene, alimentació, neteja, salut i cura de la persona.

4. Programa de Sense Illar i habitatge

4.1. Habitatges compartits i de lloguer social per diferents col·lectius

Servei que facilita habitatges compartits o pisos de lloguer assequible per a persones soles, famílies o mares amb fills, persones grans en situació de vulnerabilitat social. Són d'estada temporal.

4.2. Centres d'acollida i suport a persones sense llar (de dia o residencials)

Els espais diürns són diaris i ofereixen suport personal i serveis com àpats, orientació sanitària, dutxa, bugaderia, consigna i domiciliació de correu...). Altres centres d'acollida són residencials de 24 de caràcter temporal.

4.3. Millora de l'habitabilitat (reformes i adequació de l'habitatge)

En aquest servei es fan visites a domicili mitjançant un equip de voluntaris especialitzats que realitzen una auditoria energètica i de condicions de l'habitatge. Es dona suport en les millores d'habitabilitat, en funció de cada cas.

4.4. Servei de Mediació en Habitatge (SMH)

Servei de mediació entre les persones o famílies que no poden pagar la hipoteca o el lloguer i els propietaris dels habitatges o les entitats financeres.

5. Programa de Família i infància

5.1. Centres oberts o de lleure per a infants, adolescents i joves

Obren diàriament en horari extraescolar de tardes-vespre, i s'hi duen a terme diferents programes d'habilitats, de creixement emocional i activitats com el reforç escolar, Normalment s'hi garanteix el berenar i alguns dies el sopar.

5.2. Reforç educatiu i pedagògic individual i grupal

Dues tardes per setmana els infants, reben ajuda per fer les tasques escolars i millorar els hàbits d'estudi i treball.

5.3. Serveis de suport a famílies amb infants, a mares soles amb fills...

Serveis per a dones amb nadons o famílies amb fills menors de 6 anys on es dona suport en els diferents aspectes de la vida familiar, criança, formació d'habilitats parentals, vinculació afectiva... A vegades els pares poden deixar unes hores els infants en espais de guarda mentre fan formació.

5.4. Servei d'atenció a domicilis per a famílies

S'hi ofereix servei assistencial i educatiu a domicili, per donar suport a les necessitats de la vida diària com: alimentació, salut, cura dels fills, organització de la llar...

5.5 Centres residencials per a famílies i infants

Són per a dones soles o amb fills/es i alguns per a infants sols. Poden ser per a situacions d'urgència en casos de violència domèstica o bé per poder-s'hi estar un any o més.

6. Salut

6.1. Suport psicològic individual, grupal o comunitari
Presta atenció professional (psicològica, psiquiàtrica i d'infermeria) individual, familiar o grupal i ajuda a resoldre els conflictes emocionals i relacionals, segons les necessitats de cada persona.

6.2. Atenció a les addiccions

Espais per atendre, acompanyar i tractar educativament i terapèutica persones amb problemes d'addiccions i que es troben en situacions de vulnerabilitat social i econòmica.

7. Educació i formació per a persones adultes

7.1 Centres d'acollida i aprenentatge de la llengua a diferents nivells.

7.2 Educació i formació d'habilitats personals i relacionals, normalment com a pas previ per iniciar un itinerari laboral.

8. Inserció sociolaboral i economia social

8.1. Formació ocupacional i professional amb relació amb el mercat de treball

Atenció a persones grans i infants, electricitat, jardineria, peixateria, cuina, logística, etc.

8.2. Recerca de feina i mediació laboral

Les persones hi aprenen i milloren les eines de recerca de feina i hi poden millorar les seves competències laborals.

8.3. Empreses d'inserció i fundacions laborals

Creades per facilitar la inserció laboral de persones que es troben en situació de vulnerabilitat social i laboral des d'una empresa econòmicament rendible, en la qual es mantenen criteris de qualitat en la prestació de serveis i la gestió, S'ofereixen i mantenen llocs de treball amb acompanyament i seguiment personalitzat.

8.4. Economia social

Suport, formació i acompanyament a persones amb dificultats d'inserció laboral que, havent finalitzat amb èxit un procés formatiu i/o d'orientació sociolaboral, inicien una experiència laboral d'autoocupació (horts, tallers laborals, autoocupació, etc.).

9. Assessoria jurídica

9.1. Assessoria jurídica general

Està formada per un equip d'advocats/des que assessoren les persones en diversos àmbits (laboral, habitatge, família, penal i civil).

9.2. Assessoria jurídica en temes d'Estrangeria

Equip d'advocats/des especialitzats/des en temes migratoris que ofereix una atenció individualitzada informant, assessorant i tramitant permisos, recursos, nacionalitats...

Memòria social de les Càritas de Catalunya 2014

Programes / Projectes	Número de llocs per programa ¹	Número de persones beneficiàries ²	Despesa ³
1. Programa d'Acollida i acompanyament	328	374.520	7.794.103,68
1.1. Centres d'acollida i acompanyament	298		
1.2. Espais de suport grupal	30		
2. Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques	435	139.954	9.206.762,38
2.1. Servei d'Ajudes Econòmiques (SAE)	141		
2.2. Ajuts en espècie: aliments, roba, electrodomèstics...	294		
3. Programa de Gent gran	118	3.610	1.939.845,84
3.1. Voluntariat a domicilis i residències	71		
3.2. Espais de relació i suport grupal, vacances i activitats de lleure	42		
3.3. Servei d'atenció domiciliària a la gent gran	5		
4. Programa de Sense llar i habitatge	169	10.569	4.231.606,95
4.1. Habitatges compartits i de lloguer social per diferents col·lectius	109		
4.2. Centres d'acollida i suport a persones sense llar (de dia o residencials)	45		
4.3. Millora de l'habitabilitat (reformes i adequació de l'habitatge)	2		
4.4. Servei de Mediació en Habitatge (SMH)	13		
5. Programa de Família i infància	156	13.132	6.193.126,11
5.1. Centres oberts o de lleure per a infants, adolescents i joves	11		
5.2. Reforç educatiu i pedagògic individual i grupal	101		
5.3. Serveis de suport a famílies amb infants, a mares soles amb fills...	35		
5.4. Servei d'atenció a domicilis per a famílies	5		
5.5. Centres residencials per a famílies i infants (dones amb fills, parelles amb fills, infants sols...)	4		
6. Salut	43	1.529	974.589,80
6.1. Suport psicològic individual, grupal o comunitari	39		
6.2. Atenció a les addiccions.	4		

Programes / Projectes	Número de llocs per programa ¹	Número de persones beneficiàries ²	Despesa ³
7. Educació i formació per a persones adultes	85	5.501	1.405.935,87
7.1. Centres d'acollida i aprenentatge de la llengua	67		
7.2. Educació i formació d'habilitats personals i relacionals	18		
8. Inserció sociolaboral i economia social	131	15.516	8.176.018,25
8.1. Formació ocupacional i professional	41		
8.2. Recerca de feina i mediació laboral	56		
8.3. Empreses d'inserció i fundacions laborals	14		
8.4. Economia social (horts, tallers laborals, autoocupació...)	20		
9. Assessoria jurídica	23	6.880	923.253,78
9.1. Assessoria jurídica general: laboral, penal, civil, habitatge...	3		
9.2. Assessoria jurídica en temes d'Estrangeria	20		
TOTAL ⁴	1.488	571.211	40.845.242,65

Total persones beneficiades per les Càritas Diocesanes		571.211
Equips de les Càritas Diocesanes		12.013
Persones voluntàries		11.564
Persones contractades		449
Col·laboradors (socis, donants...)		20.287
Particulars		17.666
Empreses		1.181

¹ Número de llocs físics (espais) on es realitza atenció social de cada programa i projectes

² Total de persones que han passat per cada programa. Són persones que han pogut passar més d'una vegada

³ Despesa de cada programa

⁴ Suma de les caselles grogues de cada columna

Càritas de les Diòcesis amb seu a Catalunya

Càritas Diocesana de Barcelona

Via Laietana, 5 Ent - 08003 Barcelona
Telèfon: 93 344 69 00
Email: infocaritas@caritasbcn.org

Càritas Diocesana de Girona

Pujada de la Mercè, 8 - 17004 Girona
Telèfon: 97 220 48 90
Email: caritas@caritasgirona.cat

Càritas Diocesana de Lleida

Plaça Sant Josep, 2 - 25002 Lleida
Telèfon: 97 328 30 81
Email: caritasdiocesana@caritaslleida.net

Càritas Diocesana de Tarragona

C/Armanyà, 16 - 43004 Tarragona
Telèfon: 87 744 98 66
Email: caritas@caritasdtarragona.cat

Càritas Diocesana d'Urgell

Bisbe Guitart, 25-27 - 25700 La Seu d'Urgell
Telèfon: 97 335 12 66
Email: caritas.cdurgell@caritas.es

Càritas Diocesana de Solsona

Plaça dels Màrtirs, 7 - 25200 Cervera
Telèfon: 97 353 28 79
Email: secretaria.cdsolsona@caritas.es

Càritas Diocesana de Vic

C/Torres i Bages, 4 - 08500 Vic
Telèfon: 93 886 04 83
Email: correu.cdvic@caritas.es

Càritas Diocesana de Tortosa

Rambla Felip Pedrell, 62 - 42500 Tortosa
Telèfon: 97 744 11 43
Email: administracio.cd@caritastortosa.org

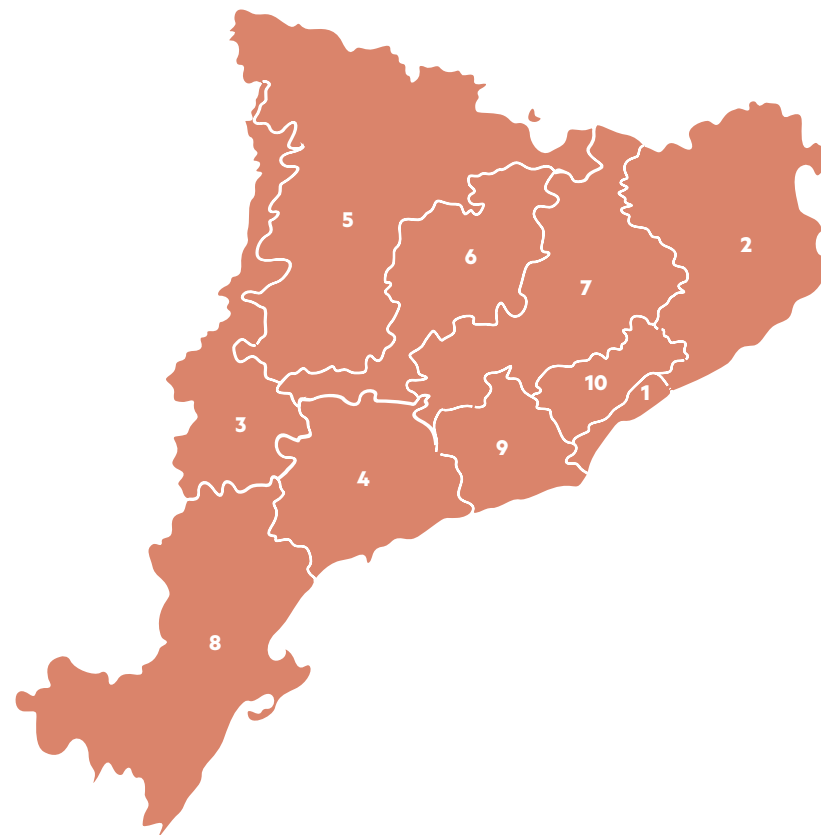
Càritas Diocesana de Sant Feliu

C/Armenteres, 35 - 08980 Sant Feliu de Llobregat
Telèfon: 93 652 57 70
Email: secretaria@caritassantfeliu.cat

Càritas Diocesana de Terrassa

C/Duran i Sors, 11 - 08201 Sabadell
Telèfon: 63 374 57 77
Email: info@caritasdiocesanaterrassa.cat

Mapa de les Diòcesis de Catalunya

1 Barcelona	6 Solsona
2 Girona	7 Vic
3 Lleida	8 Tortosa
4 Tarragona	9 Sant Feliu
5 Urgell	10 Terrassa

